

تاریخ زندگانی پیامبر اعظم

صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

تألیف: دکتر اصغر منظرا القائم

۷۰	مهاجرت به حبشه
۷۱	به سوی شعب ابی طالب
۷۹	سال اندوه رسول الله ﷺ
۷۱	سفر به طائف
۷۲	اسراء و معراج
۷۴	سیماه دوران بعثت
۸۳	فصل سوم: عصر هجرت
۸۵	موقعیت یثرب
۸۸	مسلمانان نخستین اوس و خرج
۸۹	مقدمات هجرت
۹۲	هجرت به مدینه منوره
۹۲	هجرت مسلمانان
۹۴	شورای دارالندوه
۹۷	بنای مسجد النبی ﷺ
۹۹	مشکلات رسول الله ﷺ در مدینه
۱۰۰	تغییر قبله
۱۰۶	ازدواج علی ؓ با فاطمه زهراء ؓ
۱۰۷	دستور دفاع و جهاد
۱۰۹	تقسیم بندهای حرکت‌های نظامی رسول الله ﷺ
۱۱۰	تقسیم بندهای پیکارهای رسول الله ﷺ نسبت به اردوگاه مقابل اسلام
۱۱۱	ویزگی‌های غزوات و سرایا
۱۱۵	فصل چهارم: روابط رسول الله ﷺ با مشرکان
۱۱۷	پیکارهای قریش بار رسول الله ﷺ
۱۱۷	غزوه بدر، بدراالکبری
۱۲۱	نمونه‌هایی از فداکاری و ایثارگری مسلمانان
۱۲۲	تلفات دو سپاه
۱۲۳	سرانجام اسرا

۱۲۴	تقسیم غنایم
۱۲۴	بازتاب پیکار بدر
۱۲۵	امدادهای خداوند
۱۲۶	غزوه سویق
۱۲۶	سریه زید بن حارثه
۱۲۷	غزوه أحد
۱۲۹	مشورت رسول الله ﷺ با صحابه
۱۳۱	شروع جنگ
۱۳۲	ماموریت علی ﷺ
۱۳۲	شهدای أحد
۱۳۵	حضور زنان در أحد
۱۳۶	علل شکست مسلمانان سرپیکار أحد
۱۳۷	غزوه حمراء الأسد
۱۳۸	غزوه بدر الوعد
۱۳۹	غزوه احزاب
۱۳۹	مشورت رسول الله ﷺ با صحابه
۱۴۰	افتخاری برای سلمان
۱۴۱	استقرار دو سپاه
۱۴۱	پیمانشکنی یهود بنی قریظه
۱۴۳	ترزلزل روحیه مسلمانان
۱۴۴	هوشیاری و مراقبت رسول الله ﷺ
۱۴۵	عبور پهلوان قریش از خندق
۱۴۶	تعقیم بن مسعود و تفرقه احزاب
۱۴۸	ماموریت حذیفه بن یمان
۱۴۸	شهدای اسلام
۱۴۹	عوامل پیروزی مسلمانان
۱۴۹	پیامد غزوه احزاب
۱۵۰	صلح حذیفیه
۱۵۲	مفاد صلح نامه

۱۵۳	پیروزی یا خواری مسلمانان
۱۵۴	بازتاب صلح حدیبیه
۱۰۰	نامه‌های رسول الله ﷺ و اعلام جهانی دین اسلام
۱۰۷	۱- نامه به هرقل امپراتور روم شرقی
۱۰۷	۲- نامه به خسرو پرویز شاهنشاه ایران
۱۰۷	۳- نامه به نجاشی پادشاه حبشه
۱۰۸	۴- نامه به مُقوقس حاکم مصر
۱۰۸	۵- نامه به حارث بن آبی شیر غسانی
۱۰۸	۶- نامه به هزوہ بن علی حنفی حاکم یمامه
۱۰۹	بازتاب نامه‌های رسول الله ﷺ
۱۷۰	عُمرَة القضاء
۱۷۰	فتح مکه
۱۶۳	ورود سپاه اسلام به مکه
۱۶۳	سخترانی رسول الله ﷺ در مسجدالحرام
۱۶۵	عوامل موفقیت فتح مکه
۱۶۶	تخرب بتکده‌های اطراف مکه
۱۶۶	ارسال خالد بن ولید به غمثباء
۱۶۷	ایستارهای رسول الله ﷺ با دیگر قبایل مشرک
۱۷۱	غزوه حنین
۱۷۲	عوامل پیروزی مسلمانان
۱۷۴	غزوه طائف
۱۷۶	آزادی اسیران پیکار حنین
۱۷۸	اسلام آوردن مالک بن عوف نصری
۱۷۸	تقسیم غنایم
۱۷۹	اعتراض انصار
۱۷۹	بازگشت رسول الله ﷺ به مدینه منوره
۱۷۹	پایان روابط با مشرکان

۱۸۱	فصل پنجم: روابط رسول الله ﷺ با اهل کتاب
۱۸۳	روابط و ایستارهای رسول الله ﷺ با یهودیان
۱۸۵	غزوه بنی قینقاع
۱۸۷	غزوه بنی نضیر
۱۹۰	غزوه بنی قربیظه
۱۹۰	غزوه خمیر
۱۹۸	مصالحه با اهالی فدک
۱۹۹	غزوه وادی القری
۲۰۰	غایم خمیر
۲۰۰	روابط و ایستارهای رسول الله ﷺ با مسیحیان
۲۰۲	سریه موته
۲۰۴	غزوه تبوک
۲۰۵	جانشین رسول الله ﷺ در مدینه منوره
۲۰۷	پیمان با ساکنان اطراف تبوک
۲۰۷	بازگشت رسول الله ﷺ به مدینه منوره
۲۰۹	تلاش‌های نافرجام منافقان
۲۱۳	فصل ششم: اصلاحات و کارنامه رسول الله ﷺ
۲۱۵	بنیان اصلاحات
۲۱۶	۱- اصلاحات سیاسی
۲۱۸	الف- حکومت رسول الله ﷺ
۲۲۲	ب- حاکمیت رسول الله ﷺ
۲۲۳	ج- سرزمین
۲۲۳	د- جمعیت
۲۲۴	۲- اصلاحات فرهنگی
۲۲۶	بخشن رسول الله ﷺ
۲۲۸	بهداشت رسول الله ﷺ
۲۲۹	زندگی خانوادگی رسول الله ﷺ
۲۳۰	همسران رسول خدا ﷺ

۲۴۰	بنیان فرهنگ و تمدن اسلامی
۲۴۲	۳- اصلاحات اجتماعی رسول الله ﷺ
۲۴۵	۴- اصلاحات اقتصادی
۲۵۰	بیماری و رحلت رسول الله ﷺ
۲۵۰	سفرارش به اتحاد و همبستگی
۲۵۳	فهرست منابع و مأخذ

هنگامی که سرزمین خاموش و تفتیده جزیره العرب در خواب غفلت آرمیده بود، در مکه، حرم امن الهی فرمان خداوند در ید بیضای محمد صلی الله علیه و آله قرار گرفت و ساکنان آن در برابر هدایت الهی و اندیشه عدالت خواهی و تساوی طلبی وی تسليم شدند. دگرگونی شرایط اجتماعی و فرهنگی مردم این سرزمین و ایجاد روح همبستگی و پرورش نوباوگانی دین مدارکاری بس دشوار بود که با پایداری واستقامت در برابر مشکلات بسیار میسر گردید و رسول الله صلی الله علیه و آله به وسیله فرقان و چراغ درخششده همیشه جاود و با اخلاق حسنة خود مردم این سرزمین را هدایت کرد و انقلاب فرهنگی و تربیتی در میان امتش پایه ریزی کرد. نتیجه این تلاش پایه ریزی یکی از درخشان ترین تمدن‌ها و فرهنگ‌های بشری بود.

بی تردید آشنایی با سیره رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله می‌تواند الگویی گرانمایه برای منش و رفتار ما مسلمانان باشد و در تزکیه اخلاقی ما مؤثر واقع شود. کتاب زندگانی پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله نتیجه مطالعات و پژوهش‌هایی است که طی سال‌ها انجام گرفته است و نویسنده کوشیده است تا آب را از سرچشمه آن بردارد و از اصیل ترین منابع استفاده کند و مطالب کتاب را به سبکی نو و مورد نیاز جامعه امروز تدوین کند. برخی مأخذ کتاب عبارتند از: قرآن مجید، احادیث نبوی و امامان شیعه علیهم السلام، کتب سیره همچون السیرة النبویة محمد بن اسحاق (متوفی ۱۵۱ ه)، مغازی محمد بن عمر واقدی (متوفی ۲۰۷ ه) انساب الاشراف احمد بن یحیی بن جابر

بلاذری (متوفی ۲۷۹ هـ)، تاریخ‌های محلی دینی اخبار مکه ابوالید از رقی (متوفی حدود ۲۵۰ هـ)، اخبار مکه محمد بن اسحاق فاکهی (متوفی اوخر قرن سوم هجری) و تاریخ المدینة المنوره، عمر بن شبه (متوفی ۲۶۴ هـ)، و تاریخ‌های عمومی مثل تاریخ یعقوبی احمد بن یعقوب (متوفی ۲۸۴ هـ)، تاریخ الرسل و الملوك، محمد بن جریر طیبری (متوفی ۳۲۱ هـ)، و مروج الذهب ابوالحسن مسعودی (متوفی ۳۴۶ هـ) می‌باشد.

مطالب کتاب در هفت فصل تدوین و تبییب شده است. فصل اول محیط پیدایش اسلام، فصل دوم عصر بعثت، فصل سوم عصر هجرت، فصل چهارم روابط رسول الله صلی الله علیه و آله با مشرکان، فصل پنجم روابط رسول الله صلی الله علیه و آله با اهل کتاب، فصل ششم اصلاحات و کارنامه رسول الله صلی الله علیه و آله و فصل هفتم حوادث پس از رحلت رسول الله صلی الله علیه و آله.

بدیهی است با خضوع تمام اذعان دارم که با عنایت و الطاف الهی و تعالیم استادان بلند مرتبه خود، کوزه‌ای از بحر را در اختیار گرفته و امید بر آن دارم که پژوهشگران ما را از راهنمایی‌های خود بهره‌مند گردانند. جا دارد از همه کسانی که امکان چاپ این کتاب را در سال پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله فراهم کردند، به ویژه انتشارات حدیث راه عشق تشکر و سپاسگزاری نمایم. امیدوارم مطالب این کتاب در بیداری و اتحاد و همبستگی و تزکیه اخلاقی مسلمانان مؤثر واقع گردد. خداوند عاقبت همه ما را ختم به خیر گرداند.

اصغر متظر الفائم

۱۳۸۵/۴/۲۵

مطابق با بیستم جمادی الثاني سال ۱۴۲۷ هـ. ق.